

	עין משפט גד מצוה
בזח א מיי' פ"ן מהל' עכ"ס הלכה יד סוגג לאוין מה טוש"ע י"ד סי' קמב סעיף יא: בבב ב מיי' פ"יא מהל' טקי ממון הלכה יב: ג ג עיי' פ"יב מהלכות סנהדרין הלכה ב:	

פ:

אַלֵא לַמ"ד וזה גורם בוי'. נראה דהא דחשיב ליה זה וזה גורם היינו כמאן דאמר חוששין לזרע האב דלמאן דאמר אין חוששין חד גורם הוא ומימה ומאי קשיא ליה הא הך ברייתא כר' יהודה דאמר כונסין לכיפה ושמעין ליה צפ' אותו ואת בנו (חולין דף עט.)

דאמר אין חוששין לזרע האב ומייהו התם מיבעיא לן אי מיפשט פשיטא ליה לרבי יהודה או ספקוי מספקא ליה ועוד יש לחלק דהתם בדבר דכל חד בצפי נפשיה המירא הוא פליגי אבל הכא דחד איסורא וחד המירא כולי עלמא מודו דחוששין מדע דצפ' כל האיסורין (תמורה דף ל: ושם) איכא מאן דשרי לר' אליעזר נרצעו ולצסוק עיברו וצפ' אותו ואת בנו (חולין דף עט:). מספקא ליה לרבי אליעזר אי חוששין או לא ומייהו צפרק בהמה המקשה (שם דף סט.) ליציעיא להו מהו לחוש לזרעו: **עובר** ירך אמו. משמע שכן הלכה מדלגא פריך הניחא למ"ד ירך אמו אלא למ"ד לאו ירך אמו מאי איכא למימר כדפרין מזה וזה גורם ומייהו יש לדחות דכולה שמעתא לא מסיק לשנות הצרייתא מפשטא אלא לתרצה אליצא דרבא דאמר ולד הנוגחת אסור היא וולדה נגחו דטעמא משום דעובר ירך אמו הוא וכדמוכח בתמורה (דף ל:.) ומייהו מדרבא גופיה יש לדקדק דקאמר היא וולדה נגחו היא וולדה נרצעו וכן צפרק הפרה (ב"ק דף קמז. ושם) דאמר רבא פרה שהזיקה גוצה מוולדה מאי טעמא גופה הוא אלמא עובר ירך אמו ומימה דבאלו טריפות (חולין דף נח. ושם) מיימי פלוגתא דוולד טריפה ר' אליעזר אומר לא יקרב ורבי יהושע אומר יקרב ומשמע התם

דלמ"ד טריפה אינה יולדת פליג בעובר ירך אמו כשעיברה ולצסוק נטרפה דרבי יהושע סבר עובר לאו ירך אמו והכי קיימא לן דטריפה אינה יולדת כדאית' התם^(ט) בהדיא הלכתא בזכר כל י"צ חדש צנקה כל שאינה יולדת וקיימא לן נמי כר' יהושע דרבי אליעזר שמותי הוא ועוד אשכחן בפ"ק דגילה (דף ו. ושם) דאמרי ליה רב כהנא ורב אסי לרב ובי מה בין זה לעגל שנוולד מן הטרפה ביום טוב שהוא מותר וי"ל דככל דוכתי עובר ירך אמו הוא בר מלענין טרפות שהוא

תלוי בחיות והעובר יש לו חיות בפני עצמו ולא אמרינן עובר ירך אמו שנטרף עם אמו מדע דרבא גופיה שמעינן ליה צפרק בהמה המקשה (חולין דף עה.) השוחט את הטרפייה ומנא בה בן ט' חי מותר וכו' ואע"ג דבשאר מילי נמי משמע צפרק כל האסורין (תמורה דף ל: ושם)^ט דעובר לאו ירך אמו לר' יהושע דאמר רב הונא בר חיננא אמר רב נחמן מחלוקת בשעיברו ולצסוק נרצעו דר' אליעזר סבר עובר ירך אמו ורבנן סברי לאו ירך אמו אין הלכה כן אלא כדקאמר התם רבא אמר רב נחמן דנצנרצעו ולצסוק עיברו פליגי אבל עיברו ולצסוק נרצעו ד"ה אסור דעובר ירך אמו אפילו לר' יהושע דרבנן דהתם היינו רבי יהושע בר פלוגמיה דרבי אליעזר ורבא נמי אית ליה דעובר ירך אמו הכא והתם ואותו לשון דרבא אמר רב נחמן הוא עיקר דמיימי ליה צפ' כל הללמים (ע"י דף מו:.) גבי משתחוה לקמה ומהא דאמר ר' יוחנן שלהי פ"צ דגיתין (דף כג: ושם) גבי שפחה דאם הימה עוצרה וכתה לו משום דעובר ירך אמו ועשה כמו שהקנה לה אחד מאצריה אין ראיה שכן הלכה דהתם אליצא דרבי קאמר ושמא אין הלכה כמותו ור' יוחנן גופיה שפירשה כן אית ליה בתמורה צפ' כיצד מערימין (דף כה.) עובר לאו ירך אמו דאמר ר' יוחנן הפריש חטאת מעוצרת וילדה ראה זה מתכפר ראה בזולדה ומפרש טעמא משום דסבר אס שירי משויר עובר לאו ירך אמו והוה ליה כמפריש שתי חטאות לאחריות מייהו יש לדקדק מזה דמוציב התם תיובתא דר' יוחנן תיובתא ואע"ג דקאמר בתר הכי לימא אס שירי משויר תנאי היא מ"מ הרי איתובת אלמא אין הלכה כן וכן דרך הש"ס כשאין הדברים עיקר אומר תיובתא אע"פ שיכול למצוא תנאי דפליגי כדאשכחן בהנזקין (גיטין דף עג: ושם) דמסיק תיובתא דמאן דאמר היזק שאינו ניכר^(י) לאו שמייה היזק ובתר הכי קאמר נימא תנאי היא וצפ' השולח (שם דף מא:.) פליגי בהדיא בהיזק שאינו ניכר אליצא דעולא גבי עבד שעשאו רבו אפותיקי ואע"ג דצפ' הערל (יבמות דף עח.) מיימי מילתיה דר' יוחנן דתמורה ופריך עלה אלא הא דאמר רבא נכרית מעוצרת שנתגיירה צנה אין לררין וכו' ודחיק לשנויי שאני עובר דהיינו רצימיה לאו משום שהיו עיקר דברי ר' יוחנן אלא משום דצעי לאוקומי מלתיה דרבא דנכרית אליצא דדצרי הכל ורבא גופיה אית ליה הכא עובר ירך אמו ובתמורה (דף ל:.) וצפ' הפרה (ב"ק דף מז.) ור"ת מפרש דככל דוכתי קי"ל דלאו ירך אמו כדמשמע בחולין ובההיא דיבמות (דף עח.) וצפ' כיצד מערימין (תמורה דף כה.) לא גריס תיובתא בתרא אלא הכי תיובתא דר' יוחנן לימא אס שירי משויר תנאי היא והא דאמר רבא הכא ובתמורה (דף ל:) ולד הנוגחת והנרצעת אסור לא פליגא והיינו טעמא כיון דעד עכשיו היה חיות הולד תלוי באם הוי כאילו נגמר דין שמיא להריגה ולאו משום דהוי ירך אמו וכן הא דתנן בפ"ק דערכין (דף ו.) האשה היוצאת ליהרג אין ממתינין לה עד שתלד ופריך בגמ' פשיטא גופה הוא התם נמי טעמא כדפרישית ומייהו ההיא דפ' הפרה (ב"ק דף מז.) ושם קשה אמאי כי ליתא לפרה משתלם רביע נזק מן הולד כיון דלאו ירך אמו אע"ג דהוא נמי אזיק למה ישלם חלקו וחלק פרה אטו שני שוורים תמים שהזיקו אס אצד אחד מהן מי הוה משלם אידיך חלקו וחלק חצירו פשיטא דלא משלם: **הוי'** מותרה לדרבך חקב'. פלוגתא צפ' אלו נערות (מבוצות דף לג. ושם) בתמורה למיתה אי הוי מותרה למלקות וא"ת ותפשוט מהא דתניא צפ' בן סורר (לעיל דף עא:) עשה כן בישראל ונתגייר חייב אס בא על אשת איש ישראל ואח"כ נתגייר משום דאי עבד השתא בר קטלא הוא ועל כרחיך דבאחרו ציה דאי לא אחרו ציה אי עבד השתא לאו בר קטלא הוא אלמא מותרה לסייף הוי מותרה לחנק וי"ל דאפילו לא אחרו צהיותו נכרי יש לנו לחייבו אע"פ שנתגייר הואיל וכבר נתחייב ולא מיפטר משום דלא אחרו ציה ומאחר דהשתא נמי אי אחרו ציה יש צעון זה חיוב מיתה. וא"ת כי לא הוי נמי מותרה לדבר קל תיפוק ליה דהכא חייב כדאמר צפ' נגמר הדין (לעיל דף מה:.) שאס אי אתה יכול להמיתו במיתה הכתובה צו שאתה ממיתו בכל מיתות שאתה יכול ושם פירשתי^(י) **הנבסקל'ין** בנשרפין. שאל הרב ר' יצחק בן הרב ר' מרדכי את רבינו תם אמאי קאמר רבי שמעון ידועו בסקילה שהשריפה חמורה ניזיל בתר רוצא להחמיר דיניי נפשות כדאיתא צפרק קמא דחולין (דף יב.) ומירצ'י דלא אולינן בתר רוצא לחייב אותו שהוא זכאי מכל וכל שלא הרג כלל ולא דמי לאותן שהרגו ודאי אלא

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

איכא נמימר. דהא כשנוצר לאחר גמר דין לאו איהו לחודיה גרמא ליה שאף מן הזכר הוא צא דהיתר ואיסור גרמו לו שיצא: **ואס עד שלא נגמר דינה הוכר עוצרה**. דהיינו בין נגיחה לגמר דין: **ומשנגמר דינה ילדה אסור**. אע"ג דלא הוה צשעת נגיחה כיון דהוה צשעת גמר דין נאסר צגמר דין עם אמו דעובר ירך אמו הוא: **ש"מ**. מדקתני ידועו בסקילה^(א) מותרה למיתה חמורה הוי מותרה למיתה קלה משום דקלה בכלל חמורה דאי לא הוי מותרה למיתה קלה הך דנתחייצו חמורה היאך נתחייבו בסקילה^(א) הא לא אחרו בהם מיתה זו ונפטרי' לגמרי אלא נילף מהכא דהוי מותרה: **א"ר ירמיה**. מהכא ליכא למילף הכא בהתרו בהם מיתה סתם ולפיך קלה וחמורה במשמע: **והאי סנא הוא**. דקאמר לא צעין להזכיר שם אותה מיתה: **ושאר חייצי מיתוס**. חוץ ממשית שאינו לררין המרלה דרממנא אמרש^(ב) לא תחמול ולא תכסה עליו: **עדה ועדים**. לאו דוקא דמסית נמי עדים ועדה קא צעי והא דנקט ושאר משום המרלה נקט לה: **ילף ממקושא**. שהמואלס אותו לא התרו צו שם מיתתו דלא הוו ידעי לה אלא מיתה סתם: **הוראש שעת היסה**. ועל פי הדבור מייחייב ולא גמרינן מינה לדורות הואיל ונפקא לן^(ב) התראה מיומת המת^(ב) שיתר עצמו למיתה אותה מיתה משמע: **הנשרפין בנסקלין**. משמע כגון דהוו נסקלין רוצא ואיערצא צהו מיעוטא נשרפין: **סיפוק ליה דרוצא נסקלין נינהו**. היכי נקט טעמא משום דאי רשאי רשאי למושכו למיתה חמורה בלאו הכי נדיינינהו בסקילה (הוה) צתר רוצא: **אלא היכי איסנייהו**. אצוה

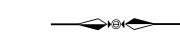
מהדר ליה אלא היכי אלמדנו: **אמר ליה רב יהודה הנסקלין בנשרפין**. דאע"ג דנשרפין רוצא מותני לר' שמעון בסקילה מפני ששריפה חמורה: **הפס**. הוא דקא מסיימי רבנן שהסקילה חמורה לאו למיטב טעמא למילתיהיו מסיימי הכי אלא הכי קאמרי ידועו בשריפה דניינייהו צתר רוצא ודקאמרת למחל צתר מיעוטא משום דשריפה חמורה ואין אנו רשאין למשוך את הקלים לאו חמורה היא אלא קלה היא: **לא**

המדר ליה אלא היכי אלמדנו: **אמר ליה רב יהודה הנסקלין בנשרפין**. דאע"ג דנשרפין רוצא מותני לר' שמעון בסקילה מפני ששריפה חמורה: **הפס**. הוא דקא מסיימי רבנן שהסקילה חמורה לאו למיטב טעמא למילתיהיו מסיימי הכי אלא הכי קאמרי ידועו בשריפה דניינייהו צתר רוצא ודקאמרת למחל צתר מיעוטא משום דשריפה חמורה ואין אנו רשאין למשוך את הקלים לאו חמורה היא אלא קלה היא: **לא**

המדר ליה אלא היכי אלמדנו: **אמר ליה רב יהודה הנסקלין בנשרפין**. דאע"ג דנשרפין רוצא מותני לר' שמעון בסקילה מפני ששריפה חמורה: **הפס**. הוא דקא מסיימי רבנן שהסקילה חמורה לאו למיטב טעמא למילתיהיו מסיימי הכי אלא הכי קאמרי ידועו בשריפה דניינייהו צתר רוצא ודקאמרת למחל צתר מיעוטא משום דשריפה חמורה ואין אנו רשאין למשוך את הקלים לאו חמורה היא אלא קלה היא: **לא**

מסורת הש"ס

- ↑ (חולין נח. וש"נ), ‏(כמוצות לג., א) (ש"י טעמו של דבר מוס' כתובות לג. ד"ה ממאין, ד) לעיל ח: (מספ' פ"יא) ע"ש, ‏(קידושין לג., ו) [קידושין לג. ע"ש], ‏(י) [צרכות לו. וס"י ועמ"ש צס"ד בחגיגה טו: על יצדו פירושא דענין שינא], ‏(ח) [אולי י"ל בקלה], ‏(ט) [דברים יג], ‏(י) [לעיל מה.], ‏(כ) [דברים יא], ‏(יג) [דף נח.], ‏(ט) [גס"ל דף לג ע"א. רש"י, ג] [גז"ל יוכר שמיא], ‏(ס) [ד"ה משום], ‏(ע) [שייך לעיל עט: במשה], ‏(פ) [ש"י מהרש"א],

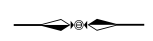

מוסף רש"י

ורשאר חייבי מיתות כו'. גבי מסית קאי, דרממנא אמר (דברים יג) לא תחמול לא תכסה, וזהבנ צלי המרלה על ידי הכמנח עדים (לעיר ח:.) בעדה. עשרים ושלשה (שם). רעד שיודיעוהו. עדיו צשעת המרלה שהוא חייב מיתה צב"ד אס יעבור עברה זו, ומייהו אע"ג דלא מוכרי ליה איוו מיתה המרלה היא ומחייב (שם). הגשורפין בנסקלין. משמע אחד מן הנשרפין נטערי בנסקלין הרבה, וקי"ל כל חייבי מיתות שחורה שנתערט ואין ידוע אחיה מהן בקלה ואחיה מהן בחמורה, כולן ידועו בקלה, שאין אתה רשאי למשוך את הקל לפונש חמור שלא נתחייב צו (קדושין כב:.) אמר ליה רב יהודה. צריה דרב יחזקאל לרב יחזקאל, אבא לא תיתיגיהו הכי. הנשרפין בנסקלין והיו נסקלין רוצא, דא"כ אמאי תלות טעמא משום דשריפה חמורה, תיפוק ליה דליכא למימר כולן בשריפה, דא"כ אולת לך צתר מיעוטא (שם). בנשרפין. דאע"ג דנשרפין רוצא ידועו בסקילה מפני שהיא קלה (שם). התם רבבן הוא דקאמרו כו'. האי דקאמרי שהסקילה חמורה, לאו טעמא יחיי למילתיהו, אלא הכי אמרי ידועו בשריפה צתר רוצא, ודקאמרת ידועו בסקילה להקל עליהם, אין אתה מיקל אלא מתמיר, שהסקילה חמורה (שם).

מסורת הש"ס

א) וקדושין לב.ג. (ז. רש"י מ"ו). א. געיל לו: ז: יצמות לב. כרימות ד: (ד) וימקן להיות אחרון. (ט) ומכות כד. (ו) ובפסוק: יקרב. (ז) שם כד: (ח) יצמות לב. כרימות יד: (תמורה יד). (ותוספתא פ"יג, ט) יצמות לב: כרימות יד: (י) ונעיל מד. (י) ונע"ע מוס' חולין יא: כד"ה ליחוס דלמא וכו' ומוס' זבחים ע"א. סוף ד"ה אפילו אשת. (ט) ונע"י מוס' כמוצות לו: ד"ה ומדא, (ט) ודף ע"ה.

תורה אור השלם

- והוליד בן פריץ שפך דם ונֶשֶׁה אֶחָ מאחד מאלה: והוא את כל אלה לא עשה כי גם אל ההרים אבל זאת אשת רעהו טמא: עני ואביון הונה גלות גִּלְגָל חבל לא יָשִׁיב וְאֵל הגלגלים נָשָׂא עֵינָיו תוֹשֵׁבָה עָשָׂה:

יחזקאל יח י"ב
בַּשָּׁךְ נָתַן ותרביח לקחך לא תחיה את כל התועבות הָאֵלֶּה עָשָׂה מות יומת דמיו בו יחיה: יחזקאל יח יג
אֵל ההרים לא אָבֵל ועֵינָיו לא נָשָׂא אֵל גְּלוּלֵי בֵית יִשְׂרָאֵל וְזֹאת רְעוּהוּ לא טמא וְאֵל אִשָּׁה נָדָה לא יִקְרָב:

יחזקאל יח ו
בחקותי יחלך ומשפטי שומר לעשות אמת צדיק הוא וזוה יחיה נאם אדני אלדי: יחזקאל יח ט
אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם: ויקרא יח כד

הגהות הגר"א

[א] בזכות אבות. נמשך קן על חית צומת וי"צ בשביל:

מוסף רש"י

לא תימא ליה לאבוך הכי. להודיע שהוא פתאום שהוא טועה. דקאמרת ליה לא תמניי הכי (קדושין לב.ג.) היינו הך. והכי הוא כאומר לו עברת על ד"ת (שם). מקרא כתוב בתורה כך. ואומר לו המקרא כמו שהוא כתוב והוא עמנו יצין שטעה (שם). מי שנתחייב שתי מיתות. כגון חמור והיא אשת איש. כגון חמור והיא אשת איש חנק (יבמות לב.) ושפיכה תמורה מחנק (כרייתות יד.). נידון בחמורה. בשפיכה (יבמות שם). שלא אבל בזכות אבותיו. שלא נתפרנס בזכות אבות, שלא הולך לכן לפי שהוא לדיק (שבת יא.). נידון באשת איש. ואע"ג דקיל הוא (שם).

לא תימא ליה לאבוך הכי. להודיעו צהדיא שהוא טועה משום דמסקיף ומטטער: **אלא אומר** לו **אבא כך כסוב בתורה**. קס"ד בתמיהה קאמר וכי כך כתיב בתורה: **סוף סוף היינו הך**. דמצינשו ואומר וכי יפה אמה עושה: **אלא**. צניחותא אומר לו מקרא האמור בתורה ואומר לו אבזי מקרא כך וכן כתוב בתורה והוא עמנו ישים על לבו על מה זה מוכירו. והכי נמי אין לך לומר

לאבין לא תמנייה הכי: **בתנ"י עבר עזירה שיש בה שסי מיתוס**. כגון חמורו

והיא אשת איש: **צויקה הראשונה**. בגמרא מפרש לה: **גב' פשיטא**. דבתמורה נדון שהרי אף בה נתחייב דהיכי סליק אדעתא לידון בקלה וכי אתגורי אתגר צמה שעבר שמי עזירות אילו לא עבר אלא על החמורה היה נדון בה ועכשיו שהסיף לעבור עמה עזירה אחרת נדון בקלה: **אמר רבא**. ודאי אי מקמי דאתא לקמן עזדיניהו לתרוייהו לא אינטריך לאשמעינן כי אינטריך למתנייא כגון דנגמר דינו תחלה לקלה **סד"א וכו'**: **מנא הא מילתא וכו'**. ואע"ג דנגמר דינו לקלה:

בסקילה. דכל דמיהס צם בסקילה" דהיא חמורה ואי דלא נגמר דינו קודם לכן לא אינטריך קרא לאשמעינן: **בן סורר ומורה**. וקרי ליה שופך דם על שם שסופו לשפוך כדאמר' (לעיל דף עב). שעומד צפרשת דרכים וכו': **דאהדריה משה**. צמשנה מורה: **אל ההרים לא אכל**. סיפיה דקרא לדיק הוא חיה יחיה לומר זה לדיק גמור וע"כ משום דלא עבד הני לאו לדיק הוא אם עבר עזירות אחרות אלא לאו כמשמעותיה מדריש: **אל ההרים לא אכל**. שלא נטרך לזכות אבותיו מתוך שהוא חסיד: **שלא נהנה מקופה של לדיק**. שהוא דבר גנאי לאדם הגון: **צויקה הראשון**. צאומה איסור שהחקק זה תחלה להזהר צו ולפרוש ממנו הוא נדון אצל לא צביסור הצא עליו אחרון אע"פ שהוא חמור דקסבר ר' יוסי אין איסור חל על איסור ואפי' חמור על הקל הלכך אין כאן שתי מיתות:

חמוסו ונעשים אשם איש. כגון נשא בת אלמנה ונאסרה אמה משום חמותו ואחר כך נשאת ונאסרה עליו משום אשת איש נדון בחמורה צשריפה דהיא קדמה אצל אם היתה אשת איש ונעשית חמותו הואיל כשנשא בתה כבר היתה זו אסורה עליו משום אשת איש תו לא חייל אסור חמותו אאסור אשת איש ואינו נדון אלא צחנק: **דאמר ר' אבהו**. ציצמות צפ' ד' אחין: **מודה ר' יוסי צאסור מוסיף**. ומחדש דבר על האשה הזאת

לאסור בה דבר חדש (אף) לאסרה על מי שלא היתה אסורה עליו מתחלה כגון הכא כשהיתה אלמנה והיא חמותו היתה אסורה לו משום חמותו ומותרת לכל אדם וכשנעשית אשת איש הוסיף בה השם הזה איסור שאסרה לכל העולם וכי האי גוונא מודה ר' יוסי דאסור חל על אסור מגו דחייל אכולא עלמא שהיתה מותרת להם עד עכשיו חייל נמי אהאי ואע"פ שאסורה לו ועומדת:

מחזקות. תימה דצסוף פרק הצא על יצמתו (יבמות סד) ושם אמרין נשואין ומלקיות כרצי משום דסתם לן תנא כוותיה דמי שלקה ושנה וכו' וי"ל דרב יוסף דהתם סבר מלקיות מחזקות ואע"ג דאשכחן

תנא דאית ליה עזירות מחזקות צצרייתא דצסמוך דקמני התרו צו ושתק התרו צו והרכין ראשו דהתם מלקות ליכא מכל מקום משמע ליה דמתני' סברה מלקיות מחזקות מדקמני מי שלקה אי נמי קסבר כיפה לריכה התראה ועד דמחזק צתרי אף בתלת אין מתרין צו לכיפה הלכך אם איתא דבתלת זימני הוא חזקה עד רביעית אין כוונתן אותו לכיפה כדמוכח צסמוך וקלת תימה אמאי מתרין צו לכיפה בשניה לר' ובשלישית לרש"ג שאם יעבור אחר כך יהא מוחזק ויכניסוהו לכיפה ויש לומר דאין מחייבו כיפה עד שיהא מוחזק לעבור בהתראת מלקות הלכך אי מתרינן ציה אכיפה לחודה לא סגי צבהי ואי מתרינן ציה אמלקות ואכיפה הא לא עבדינן ציה תרתי:

הגשרפין פרק תשיעי סנהדרין

פא.

דלא ידעינן אי טריפה הוא אי שלם הוא ועוד י"ל דהוא ליה קצוע וכל קצוע כמתלה על מתלה דמי ופטור מדאורייתא דספק נפשות להקל וכ"ת ניכבשניהו ונימא כל דפריש אי אמה ראזי למושכו להחמיר עליו ועוד גזירה שמא יקח מן הקצוע והא דפריך בגמ' תיפוק ליה דרובא נסקלין ניניהו ה"פ לכל הפחות לא גרע משום דרובא נסקלין:

איתגורי איתגור. וא"ת צפרק אלו נערות (כתובות לב.) דליף מחובל צחצירו דכל היכא דאיכא ממונא ממנוא משלם מילקא לא לקי ופריך מה לחובל צחצירו שכן חייב צה' דצרים ואי ממנוא קולא הוא שכן הותר מכללו צצ"ד והשתא איך יתכן לומר דקולא הוא אם כן איתגורי איתגור וי"ל דשאני התם משום דחס רחמנא אהפסד ממונו של חצירו: **ונגמר** דינו **עבירה קלה** וכו'. תימה ואמאי נדון בחמורה הא הויא לה עדות שאי אמה יכול להזימה דאי מיתומי סהדי צתראי לא מיקטלי כיון דצלאו סהדותייהו גצרא צר קטלא הוא כדמוכח צפ"ק דמכות (דף ה.) גצי צאו שנים ואמרו צחד צצא נגמר דינו של פלוני וכו' וי"ל דהכא מיירי כגון דהך עזירה שניה עבר צפני צ"ד דאפילו צעדות שאי אמה יכול להזימה מחייבינן ליה לעילמי צטריפה משום וצערת הרע ועוד יש לומר כיון דאי מיתומי קמאי אף מיתכחשי מהני סהדותייהו דצתראי עדות שאמה יכול להזימה קרינן ציה: **ובתריב** דמיו בו יהיה בסקי"ח. מכאן קשה לפי' הקונט'

דצריש איזהו נשך (צ"מ סא: ושם) דלאמרי' הוקשו מלוי רביע לשופכי דמים דכתיב הכא צנשך נתן ופירש שם צקונטרס דדמיו צו יהיה משמע דמים ששפך שהעני את חצירו ומת צרעב עליו יסוצו ולא יתכן כלל דהא לסקילה אתיא הכא צשמעתין וצאצו וידעוני דכתיב דמיהס צם וצכמה דוכתי כולם לסקילה דתיין ונראה דדריש מדכתיב הכא והוליד בן פריץ וגו' וצכל הספרים גרסי' צפ"ק דתמורה (דף קי.) וסמין ליה והוליד בן פריץ: **נדון** בויקה ראשונה. לאו מילתא דפסיקא היא דהא חמותו ונעשית אשת אב איסור מוסיף הוא אי אית ליה אחין ולמאן דלאמר סקילה חמורה נידון צאשם אב:

איידון נמי באיסורא דאשת איש. לענין קרבן קא פריך שיתחייב צ' חטאות צשווג אי נמי אם התרו צו משום אשת איש ולא התרו צו משום חמותו ורצה מהדר ליה דצמויד איירי וצהתרו צו משום שניהס: **דאמר רבי אבהו** מודה ר' יוסי באיסור מוסיף. אע"ג דצפ' ד' אחין (יצמות דף לב: ושם) משמע דלא קיימא לצסוף מ"מ אמת הוא כדאי' צפרק אמרו לו (כרימות דף יד: ושם): **אפי"ו** **תימא רבי שמעון** בן גמאי"א קסבר עבירות

מחזקות. תימה דצסוף פרק הצא על יצמתו (יבמות סד) ושם אמרין נשואין ומלקיות כרצי משום דסתם לן תנא כוותיה דמי שלקה ושנה וכו' וי"ל דרב יוסף דהתם סבר מלקיות מחזקות ואע"ג דאשכחן תנא דאית ליה עזירות מחזקות צצרייתא דצסמוך דקמני התרו צו ושתק התרו צו והרכין ראשו דהתם מלקות ליכא מכל מקום משמע ליה דמתני' סברה מלקיות מחזקות מדקמני מי שלקה אי נמי קסבר כיפה לריכה התראה ועד דמחזק צתרי אף בתלת אין מתרין צו לכיפה הלכך אם איתא דבתלת זימני הוא חזקה עד רביעית אין כוונתן אותו לכיפה כדמוכח צסמוך וקלת תימה אמאי מתרין צו לכיפה בשניה לר' ובשלישית לרש"ג שאם יעבור אחר כך יהא מוחזק ויכניסוהו לכיפה ויש לומר דאין מחייבו כיפה עד שיהא מוחזק לעבור בהתראת מלקות הלכך אי מתרינן ציה אכיפה לחודה לא סגי צבהי ואי מתרינן ציה אמלקות ואכיפה הא לא עבדינן ציה תרתי:

ומר

נא א מוי' פיו מהלי

ממרים ה' יא סמג עשין שמ טושע"י יד סר רמ סעף יא:

נב ב ג ד מיי' פי"ד מהלי סנהדרין הלכה ד סמג עשין טט:

עין משפט

גר מצוה

עין משפט

נר מצוה

גא ב ג מ"י פ"ח

מהלכות סנהדרין הל'

ד סמג עשין קה:

גד ד מ"י שם הלכה ה:

גה ה מ"י שם הלכה ד:

גו ו ד ח ט מ"י פ"ד מהל'

רועה הלכה ח סמג לאוין

קסג:

גז י מ"י שם ופ"ח

מהלכות סנהדרין הל'

ד סמג שם וס"י קה:

גח ב מ"י פ"ח מהל'

סנהדרין הל"ו סמג

עשין קה:

גמ ל מ"י שם ופ"ב

מהלכות איסורי ביאה

הלכה ד סמג שם ולאין קיב

טוש"ע אה"ע סומן טו

סעיף ב וטוש"ע ח"מ סומן

מכה סעיף ד בג"ה:

גמ מ מ"י פ"ח מהלכות

סנהדרין הל"ו ופ"ד

מהלכות ביאת מקדש הל' ב

סמג עשין קה:

גא ב מ"י פ"ט מהלכות

ביאת מקדש הל"א

סמג לאוין סט:

גב ס מ"י פ"ח מהל'

סנהדרין הל"ו סמג

עשין קה:

פא:

אמר ליה **אדא** **ברי צפרי** **קטלי קטלם** ליה. צתמיהה.
אמת שחלו שמהין עליו ועצירה שיש צה שמי מיתות הוא נדון צחמורה והיאך אמה צא לדונו אף צאשט איש וכי תהרגנו שמי פעמים וכי חייל אשט איש אחמותו לרצי יוסי לענין שוגג הוא ולהתחייב שמי חטאות: **בַּרְתַנִּי מִי שֵׁלָקָה וּשְׁנֵהּ**. שלקה שמי פעמים על שמי עצירות: **גַּבִּי' שֶׁל כְּרִיסוּת**. לאו שיש צו כרת והתרו צו למלקות: **דגצרא בר קטנא הוא**. צידי שמים יכרתוהו: וקרוצי הוא דלא מקרב קטנא. עדיין לא נתקרבה מיתתו: **דמוותר נפשיה**. דמפקיר עצמו לעצירות: **שֶׁל כֶּרֶם אָחִים**. שעצר אותה עצירה עצמה שלש פעמים על השמים לוקה ובשלישית יכנסוהו לכיפה: ^טדרצין שמעון ציצמות ^פסד: נשאת לראשון ומת לשני ומת לשלישי תנשא לרציעי לא תנשא דעד תלמא זימנין לא הויה מוחזקת לקצור את צעליה: **לימא מסניסין**. דבשמי מלקיות מחזקת ליה רשע וצעי כיפה דלא כרצן שמעון צן גמליאל: **עצירות מחזיקות**. אותו צחזקת רשע הוא: ובתמראה ולא מלקות הלכך בשלישי כונסין אותו לכיפה דהא איתחזק ליה צשלש עצירות: **מיסיבי**. לרצינא דמהדר לאוקומה למתני' כרצן שמעון צן גמליאל מדפליג אבא שאול ואמר כר' שמעון צן גמליאל מכלל דת"ק לאו כרצנ"ג: **ומר סצר לא הוחזק עד שילקה שלש מלקיות**. וכיון דלקי על השלישית אע"ג דאיתחזק השתא רשע לא מעיילינן ליה לכיפה דצבתי דיני לא דיינינן ליה: **הסרו צו וססק**. שהראה צעצמו כמקצבל התראה ומיהו לא המיר עצמו למלקות צהדיא וכן צהרכין צראשו ורמו שהוא מקצבלה. אע"פ דלא לקי בהתראות כי הני דלא המיר עצמו למלקות מ"מ התראות נינהו להחזיקו רשע ופעס ראשונה מתרין ציה ושצקינן ליה וכן עצצירה שניה ושצקינן ליה ובשלישית מתרין ציה למלקות וכונסין אותו לכיפה עליה שהרי הוחזק רשע צשלש עצירו' של התראת מלקות: **אבא שאול אומר וכו'**. והא הכא מלקות ליכא דלא המיר עצמו למלקות שהרי שתק דינמא טעמא דאבא שאול משום דמלקיות מחזיקות ולא הוחזק עד שילקה וכיון דלקה על השלישית לא עייל ליה לכיפה: **צמאי קא מיפלגי**. והא לא לרצינא מותיב דהא לדידן נמי קשיא דצפלוגתא דרצי ורצנ"ג לא מצינו לאוקומה דהא ע"כ עצירות מחזיקות סצינא להו דהא אין כאן מלקות ואמאי צעי אבא שאול רציעית: **אמר רבינא**. צין הכא צין צמתניתין קמיימא צכיפה צריכה התראה קא מיפלגי ודכולי עלמא כרצנ"ג ולא הוחזק עד שלש עצירות של התראת מלקות מקוצלות או צפיו או צשתיקה או צהרכנת ראש

הגשרפין פרק תשיעי סנהדרין

אמר ליה אדא ברי בתרי קטלי קטלת ליה: **בַּרְתַנִּי'** ^המי שלקה ושנה ב"ד מכניסין אותו לכיפה ומאכילין אותו שעורין עד שכריסו מתבקעת: **גַּבִּי' משום דלקה ושנה ב"ד כונסין אותו לכיפה אמר ר' ירמיה אמר רבי שמעון בן לקיש יֵהבא במלקיות של כריתות עסקינן דגברא בר קטלא הוא וקרובי הוא דלא מיקרב קטליה וכיון דקא מווותר לה נפשיה מקרבינן ליה לקטליה עילויה** א"ל רבי יעקב לר' ירמיה בר תחליפא תא אסברא לך יבמלקיות של כרת אחת אבל של שתיים ושל שלש כריתות איסורי הוא דקא טעים ולא מווותר כולי האי: מי שלקה ושנה: שנה אע"ג דלא שילש לימא מתני' דלא ברשב"ג דאי רשב"ג הא ^זאמר עד תלת זימני לא הויא חזקה אמר רבינא אפילו תימא רשב"ג קסבר ^זעבירות מחזיקות מיתבי ^זעבר עבירה שיש בה מלקות פעם ראשונה ושניה מלקין אותו ושלישית כונסין אותו לכיפה אבא שאול אומר אף בשלישית מלקין אותו ברביעית כונסין אותו לכיפה מאי לאו דכולי עלמא מלקיות מחזיקות ובפלוגתא דרבי ורשב"ג קמיפלגי לא דכולי עלמא אית להו דרשב"ג והבא בהא קא מיפלגי דמר סבר עבירות מחזיקות ומר סבר מלקיות מחזיקות והדתניא ^חהתרו בו ושחק התרו בו והרכין ראשו פעם ראשונה ושניה מתרין בו שלישית כונסין אותו לכיפה אבא שאול אומר אף בשלישית מתרין בו ברביעית כונסין אותו לכיפה והתם מלקות ליכא כמאי קמיפלגי אמר רבינא בכיפה צריכה התראה קמיפלגי ומאי כיפה אמר רב יהודה ה"מלא קומתו והיכא רמיזא אמר ריש לקיש יתמותת רשע רעה ואמר ריש לקיש מאי דכתיב ^יכי [גם] לא ידע האדם את עתו כרגים שנאחזים במצודה רעה מאי מצודה רעה אמר ר"ל חכה: **בַּרְתַנִּי'** ההורג ינפש שלא בעדים מכניסין אותו לכיפה ומאכילין אותו ^ילחם צר ומים לחץ: **גַּבִּי'** מנא ידיעינן אמר רב ^יבעדות מיוחדת ושמואל אמר ה"שלא בהתראה ורב חסדא אמר אבימי ^יכגון דאיתכחוש בבדיקות ולא איתכחוש בחקירות כדתנן מעשה ^יובדק בן זכאי בעוקצי תאנים: ומאכילין אותו לחם צר ומים לחץ: מאי שנא הכא דקתני נותנין לו לחם צר ומים לחץ ומאי שנא התם דקתני מאכילין אותו שעורין עד שכריסו מתבקעת אמר רב ששת אידי ואידי נותנין לו לחם צר ומים לחץ עד שיוקמן מעיינו והדר מאכילין אותו שעורין עד שכריסו מתבקעת: **בַּרְתַנִּי'** הגונב את הקסוה והמקלל בקוסם ^יוהבועל ארמית קנאין פוגעין בו ^יכהן ששמש בטומאה אין אחיו הכהנים מביאין אותו לב"ד אלא פרחי כהונה מוציאין אותו ^יחזין לעזרה ומפציעין את מוחו בגזירין זר ששמש במקדש ^ירבי עקיבא אומר בחנך וחכ"א יבדי שמים: **גַּבִּי'** מאי קסוה ^יאמר רב יהודה כ"כלי שרת וכן הוא אומר ואת קשות הנסך והיכא רמיזא ^יולא יבאו לראות ^יכבלע את הקדש ומתו: והמקלל בקוסם: תני ^ירב יוסף יכה קוסם את קוסמו רבנן ואיתימא רבה בר מרי אמרי יכהו קוסם לו ולקונו ולמקנו: והבועל ארמית: בעא מיניה רב כהנא מרב

לא

וקמיפלגי צכיפה אי צריכה התראה ת"ק סצר כיון שהוחזק רשע על שלש התראות של מלקות כונסין אותו לכיפה ואע"פ שלא הותרה על כך ואבא שאול סצר על ג' התראות של מלקות הוחזק רשע ולא על השמים והשתא צעינן עצירה רציעית להתרות צו אס תעצור תכנס לכיפה: **מלא קומפו**. גוצה: **והיכא רמיזא**. ודאי הלכה למשה מסיני היא הך עוגש דכיפה ומיהו היכא רמיזא מקצת: **סמוספ רשע רעה**. מי שהוחזק רשע תמיתתו רעתו. אלמא מוחזק רשע צר מיתה הוא: **צמלודה רעה**. אידי דאיירי הכא ריש לקיש צהאי קרא מייתנין לאדך דרשא דר"ל: **מאי מלודה רעה חכה**. אמ"ו צלע"ז שהוא רע וחלש וקטן ואוחז צו דגים גדולים תפאוס ואינו רואה ואינו דומה לגאחו צרשתות ע"י מארב ותחצולות: **בַּרְתַנִּי'** שלא צעדים. שלא יתן לב"ד להרגו: **לחם צר**. לקמן צעי מאי שנא מכיפה קמיימא: **גַּבִּי' מנא ידיעינן**. הואיל וליכא עדות: **צעדות מיוחדת**. דשנים מעדיין עליו ועדותן אמת אלא שאין מיתתו מסורה לב"ד כגון שנים רואין אותו אחד מחלון זה ואחד מחלון זה דאמר צמסכת מכות (דף ו:)‏ דלא מיקטל עליה ומיהו הכא תנינן דעייל לכיפה אצל על פי עד אי מו"א דצה צעלמא הוא: **צעוקי סאנים**. צדיקות ימירא הוא ונהי דצן וכאי פטר ליה צההוא הכחשה מקטנלא מיהו עדות אמת הוא ועייל לכיפה: **מעייניה צני מעיו**: והדר מאכילין אוסו שעורין. שנופחין צתוך מעיו ומתוך שהוקטן מעיינו הוא נצקע: **בַּרְתַנִּי'** הקסוה. מפרש צגמרא: **ארמית צת עוצד כוכבים: קנאין פוגעין צו**. צני אדם כשרין המתקנאין קנאתו של מקוס פוגעין צו צשעה שרואין את המעשה אצל לאחר מיכן אין מיתתו מסורה לצית דין והלכה למשה מסיני הוא: **פוגעין**. ממייתין כמו לך ופגע צו (מלכה א צ:)‏. **גזירין**. פקעין אשטל"ש צלע"ז: **גַּבִּי' והיכא רמיזא**. דשייכא צה מיתה: **צנעל אס הקדש**. לשון גנב שמצליעין ומציאיין. ורמו צעלמא הוא ולא מקרשא נפיק דעיקר קרא צנזים כתוב שהזהירו שלא לראות צסלוק מסעות ^יצשעת הכנסת כלים לנרתק שלהן שהיו אהרן וצניו מכסין הארזן והמוצבות כמו שכתוב שם וצא אהרן צננסעס והורידו: **יכה קוסם את קוסמו**. שמקלל כלפי מעלה צקוסם יכה הקוסם זה את קוסמו היינו כלפי מעלה שנותן קסמים האלו צלצו ^י(קסצר המקלל דקא מחשב ליה) האי קוסם צעיינו שהוא ^יראוי ויש צו כח לקלל צו: **יכהו קוסם**. מקלל את צחצירו ואומר יכהו הקוסם הזה: לו ולקונו ולמקנו. דהיינו כלפי מעלה שהוא קונה את העולם ומקנה לצריותיו את טובו: לא

מסורת הש"ס

א) [לקמן פב:] יצמות סד:
ב) [לקמן פב:] יצמות סד:
ג) יצמי סד:
ד) יצמי סוס' יצמות סד:
ה) ד"ה דמקנ' (ד) [מוספת' פ"ב:]
ו) [מוספתא שס']
ז) [מוס' ו: (ז) לעיל ט: מ. מלא' (ח) [לקמן פב. ע"ז לו: (ט) [ימי' מוס' וצחוס לב. ד"ה וצנמלאס וכו' ומוס' יצמות ז: ד"ה וכלא קרי'] (י) [לקמן פד:] (י) [לקמן פב:] (ז) [וח"ל פ"ב:]
ט) [שס'] (ז) [צ"ל אחר ד"ה דהנכנין צפירות הומוש שהגניזה והגול יקראו צליעה מלאן חיל צלע ויקראו (איוב כ') והאחמי אמת צלעו מפיו (ירמיה נא)] (ט) [שס'] (ז) [צ"ל אחר ד"ה למלא' (ס) צס"א לימא הוא' (ט) ויומא נד.] (ט) [צ"ל וקמשיב ליה וכן גרי רש"י, (ז) צס"א יראה,

תורה אור השלם

- תמונת רשע רעה וְשָׂאֵי צִדִּיק יִאֲשֹׁמוּ: תהלים לד כב
- כי גם לא ידע האדם את עתו כרגים שנאחזים במצודה רעה ובצפירים האחוזות בפח צהם ויקששים בני האדם לעת רעהו כשתפול עליהם פתאום: קהלת ט יב
- וְתֵן לָכֵס אֲדִיךָ לָחֶם צַד וּמִים לַחֹץ וְלֹא יִכְנָף עוֹד מוֹרֵךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרֵךְ: ישעיהו ל ב
- וְעַל שְׁלֹחַן הַפָּנִים יִפְרְשׁוּ בְגַד תְּבֵלַת וְתִתְנוּ עֲלֵיוּ אֶת הַקְּעֻרָה וְאֶת הַכַּפֹּת וְאֶת הַמְּקַנָּה וְאֶת קִשּׁוֹת הַחֹסֶךְ וְלִרְחֹם הַתְּמִיד עֲלֵיוּ יְהִי: במדבר ד ז
- ולא יבאו לראות כבלע את הקדש ומתו: במדבר ד ב

לעיו רש"י

אמ"ו [א"י"ם]. חכה (ליתר דיוק: קוס שבקצה החכה). אשטל"ש [אישטול"ש]. גזיר-עץ.

מוסף רש"י

מכניסין אותו לכיפה. אס חזר וחסא בשלישית, דמחזיקין ליה צרשישא מתרי זימני שלקה (יבשות טד). בעדות מיוחדת. אחד רואה אותו מחלון זה ואחד רואה מחלון זה ואינן רואין זה את זה (נפכות ו:). בעוקצי תאנים. שהיו מעידים עליו שהרגו תחת תלבו וצדק צן וכאי תלסה וז עוקליה גסין או דקין. עוקן וצנ הפרי מקוס חצורו לאין (ועזיל מ. וצני"ו פ:). קנאין. צני אדם המתקנאין קנאתו של מקוס לנקוס נקמותיו, פוגעין בו. צשעת צעילה, לפי שאינו צמיתת צ"ד, וכמעשה שהיה דומרי וכצני (ע"ז ד:).

מסורת הש"ס

א) נִצַּל תְּהִיָּה קִדְשָׁה מִצַּנּוּת יִשְׂרָאֵל ויִכָּלֵּא בְּשִׂאלִמוֹתָּהּ.
ב) וְכִסְיָהּ: הַגּוֹיָהּ, א) נִצַּל מִהֶחֱלָא, ד) שָׁמַת נָה: עִשָּׂא, ס) נִלְקָמָן קִד. עִשָּׂא, ו) עִיז לֹא: ו) נְעִי תוֹסִי עִיז לֹא: ד"ה מִשּׁוֹס, ח) נְחֻלִּין גִּי: א), ט) נִפְסָחִים סוּ, י) נִלְעִיל סֵלָא: עִיז לֹא: יא) בִּימָּה פִּנָּה: לִקְמָן לוּ, יב) נִמְשָׁלִי כֹּה וְעִי פִירְשִׁי דְהִכָּא ד"ה שְׁמוּאֵל אִמְר כִּי מִכֵּר פִּסְקוּ אִין חֲכָמָה וְכִי וְדַע שֶׁהִכְחָח לוֹמַר כֵּן הִכָּה כְּמִישׁ תּוֹסִי גִיטִין מִכֵּר ד"ה וְכַמְּיָד זִוּת כִּי, טא) עִירֻדִין סָב. שְׂבֻעוֹת לִי: נִבְרַטוֹת יוֹ: יא) ס) נְעִי לִקְמָן קִד, טב) נִדְכַּרִים לוּ, טז) נִקְדוּשִׁין סֵלָא: יז) כְּסִיף: גּוֹיָה, יח) דָּרָךְ ס: א),

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה אַבְל אֲשׁוּת, כ"ב ע"י לְגַלִּיל בְּפִקֵּךְ ד' מִיּוֹת סוּף דָּךְ כ"ב בְּתוֹסַפָּה:

מוסף רש"י

עַר בַּחֲכָמִים. חֲרִיף לְהִנָּן וְלַהּוֹתוֹת בִּין חֲכָמִים, כְּדִמְלִינִין עֲבֻדִין (עב:) אֲהִינֵת עֲרֵיט (שְׁבַת נח:), חִיבִּים מִשּׁוֹם נִשְׁבָּג'א. גּוֹרֵי עֲלִיָּה מִשּׁוֹם נִדָּה דְרַבְּנָן, וְעִי' דְּעוֹבֵד סוֹכְכִים אִין דְּמַת שְׁמֵאלָה מִן הַמִּזְרָה, שְׁהִי הָיָה כְּבִנְמָה, חֲכָמִים גּוֹרֵי עֲלִיָּה, וּמִשּׁוֹם שְׁפָחָה, וּמִשּׁוֹם עֲבֻדָּה סוֹכְכִים חֲלָילָה מִתַּחְתָּן בֵּה דָרָךְ אֲשׁוּת, וּמִשּׁוֹם אֲשַׁת אִישׁ, דְּנִעְשֻׁלָּה בַּעַל יֵשׁ לִבָּן לְבִי נַח, דְּמַכִּיז וְהִיא בְּעוֹלָה בַּעַל, וּיִשְׂרָאֵל הִרְגִּיל בְּכָךְ הוֹאִיל וְכֹּה עֲלִיָּה בְּנִמְתָּה אִתִּי לִנְתַּעַל נְמִי נִדָּה יִשְׂרָאֵלִית וְאִתִּי לִנְיַנְכֵּךְ שְׁפָחָה וְעַכֵּר מִשּׁוֹם לֹא הָיָה קִדֵּשׁ וְאִתִּי לִנְתַּנְסַח לְעוֹבֵדָה סוֹכְכִים וְעַכֵּר אַבְל תַּחְתָּן וְאִתִּי לִמְעִיבֵל אֲשַׁת אִישׁ יִשְׂרָאֵל (עִיז' יז:), הִיא חִיב לֹא דוֹקָא אַבְל אֲסוּר, דְּלֹא מִדְּלוֹרִייתָא אַבְל מִדְּרַבְּנָן (שְׁבַת אב:), מִשּׁוֹם נִשְׁבָּג'וֹ. נִדָּה שְׁפָחָה עוֹבֵדָה סוֹכְכִים זִוּת, שֵׁטֶס כֵּהָן הָיָה יֵשׁ כֹּהֵן מִשּׁוֹם לֹא דְרוּגָה, וְלֹא לֹא מִמַּשׁ אַבְל גּוֹיָהּ מִשּׁוֹם זִוּת יִשְׂרָאֵלִית שֶׁנִּבְעֵלָה לְאִסוּר לֹה (שם), קִרְיִינָא דְּאִיגֵרְתָּא. מִשַּׁל הוּא (ב"ב כג:), שְׁאִיךְ חֲכָמָה וְגו' בְּגַד ה'. אִין חֲכָמָה שְׁפָחָה נִגְדַּד ה' (ברכות יט: שְׁבֻעוֹת ז:), אִין מוֹרֵת חֲכָמָה וְכַבֵּד וְתַבּוּנָה וְיִעֶזֶר עוֹמֵדָה כְּגַד חִילָל הָשֵׁם (שְׁרֵדִין סג:),

לֹא פִּנְעוּ צו קִנְאִין מִסוּ. מַה עוֹנֵשׁ בְּדָבָר: **אֲנִשִּׁיָּה רַב לְגַמְרִיָּה**. שִׁכָּה מַה שְׂגַמַּר מִרְצוֹ בְּדָבָר זֶה וְלֹא יֵדַע לְהַשִּׁיבּוֹ: **וְכֵן הוּא אֹמֵר וְאֵם זָכָר וְגו'.** סִיפִיָּה דְקִרְאָה תוֹעֵבָה הִיא: **זוֹנָה**. מוֹפַקְרָת וּפִי' יִשְׂרָאֵלִית: **קִדֵּשׁ**. מִפְּקִיר קְדוּשָׁתוֹ וְהוֹלֵךְ לְרִדּוֹךְ זִוּגוֹת. קִדְשָׁה מַחֲלַלַת קְדוּשָׁתָהּ וְכֵן קִדֵּשׁ מַחֲלֵל קְדוּשָׁתוֹ: **כְּסוּב עַל גִּלְגּוּלָסוֹ שֶׁל יוֹיָקִים**. מִשּׁוֹם ר' חִיִּיא בֵּר אֲבוּיָה נִקַּט לֹה: **זֹאת וְעוֹד אַחֲרֶת**. נִקְמָה נַעֲשִׂית בֵּה כְּכֹר וְעוֹד אַחֲרֶת תַּעֲשֶׂה בֵּה: **זָקִינוּ דִּי פְרִידָא**. הוּא ר' חִיִּיא בֵּר אֲבוּיָה וְהִכִּי אִמְרִי בְּחִלְקָט: **נִבּוּג**. בְּצַבָּנָה וְיֹאחָז מִקְצוֹרֵתָה: **קְצוֹרֵם חֲמור**. מוֹשֻׁלָךְ בְּרַחֲוּבוֹת: **בְּסִיפֵטָא**. אֲרָגוֹ: **לְשִׁינְבִּסְתָּא**. לְשִׁכְנוּמִיָּה: **דְּלֹא קָא מַנְשִׁי לֹה**. אִינֵה נִשְׁכַּחַת מַלְכוֹ: **שְׂגֵרָפָה לַסְנוּרָא**. הַסִּיקָה אֶת הַתְּנוּרָה: **חִיִּיב עֲלִיָּה**. כְּלוּמַר נַעֲנֵשׁ בֵּה מִשּׁוֹם כָּל אִלּוּ: **נִדָּה**. אַע"פ שֶׁדֵּס כּוֹמִית כְּדֵם בְּנִמְתָּה מַכֵּל מִקּוֹם מִיֹּאסוֹם וְחִילּוֹל לְקִדּוּשָׁה הָשֵׁם הוּא: **שְׁפָחָה**. שְׁהִיא כְּשִׁפְחָה אֲלָלוֹ שִׁכְנַתָּ יִשְׂרָאֵל גְּזִירָה נִקְרָאת: **עוֹבֵדָה כּוֹנֵנִים**. לֹא תַתַּחְתָּן בָּם כִּי יִסִּיר וְגו' (ס) כָּל הַמַּסִּירוֹת אֶת הַלֵּב בְּנִמְשַׁמַּע'וֹ. וּמִיָּהוּ לֹא דְלֹא תַתַּחְתָּן לִיכָּל דְּלוֹרִייתָא דְדָרָךְ תַּחֲנוּת מִשְׁמַע וְכִיתִּי דִּינוֹ שֶׁל חֲשַׁמוֹנִאי גּוֹרֵי דְלִפְרוֹשׁ מִינֵה מִשּׁוֹם כָּל הַנִּי: **א"א**. וְלֹא מִמַּשׁ דְּקִדּוּשִׁין לִית לֹהוּ וּמִיָּהוּ לֹא"א דְּמִיָּא וְחִיִּיב לְפִירוֹשׁ הַיִּמְנָה שְׁלֹא יִהְיֶה רָגִיל בְּאֲשַׁת אִישׁ: **אַבְל אִישׁוֹם אִין לִסְאָ** (ס), שְׁתַּמַּס הַכּוֹמִית מוֹפַקְרָת וְאִינֵה מִיּוֹחַדַת לְבַעֲלָה וְלֹא דְמִיָּא לֹא"א: **אִמֵּר רַב חֲסָדָא**. קִנְיָא אַבְל לִימְלֵךְ בְּכִית דִּין בְּשַׁעַת מַעֲשֶׂה אֵם שִׁפְחָה אִין שִׁפְעָה צו אִין מוֹרִים לוֹ שְׁלֹא נִאֲמַרְהָ אַבְל לִמְקַנָּה מַעֲזָמוּ וְאִינוּ נִמְלֵךְ: **וְלֹא עוֹד אַבְל שֵׁטֶס פִּירֵשׁ זְמִיר**. מִן הָאֶשָׁה וְהִרְגוּ פִּנְחָם אַחֵר כֵּן נִהָרַג עֲלָיו שְׁלֹא נִאֲמַרְהָ הִלְכָה דֹּא אַבְל בְּשַׁעַת מַעֲשֶׂה: **זְמִיר הוּא שְׁלוּמִיָּאל: נִשִּׂיא שַׁבָּת**. שְׁמַעוֹן כְּדִלְקַמֵּן: שְׁמַעוֹן שָׁנִי לְצֵטן לֹוי שְׁלִישִׁי לְצֵטן: **בַּת יִתְרוֹ מִי הַסִּירָה לָךְ**. מַשֶּׁה קוֹדֵם מִתָּן תּוֹרָה נִשָּׂא וְכִשְׁנִמְתָּה תּוֹרָה כּוֹלֵן צִנִּי נַח הִיוּ וְנִכְנָסוּ לְכָלֵל מִלּוֹת וְהִיא עֲמַמָּה וְגֵרִים רִבִּים שֶׁל עֵרֶב רַב: **וְנִשְׁעַלְמָה מִמֶּנּוּ הִלְכָה**. שְׁנֵאֲמַר לוֹ בְּסִינֵי הַבּוֹעֵל כּוֹמִית וְכו': **אִחִי אֲבִי אַבָּא**. הֵינּוּ מַשֶּׁה שְׁהִיָּה אִחִי אֲבִי אֲבִי אֶהָיָן: **פְּרוּוֹנְקָא**. שְׁלִיחַ: **שְׁמוּאֵל אִמֵּר מִיָּהוּ וִירָא רָחַשׁ שְׁאִין חֲכָמָה**. כְּלוּמַר מִכֵּר פִּסְקוּ אִין חֲכָמָה וְאִין תַּבּוּנָה נִגְדַּד ה' שְׁכָל מִקּוֹם שִׁישׁ חִילּוֹל הָשֵׁם אִין חוֹלְקִין כְּכּוֹד לִרְבַּ לְפִיכָךְ הוֹרָה פִּנְחָם הִלְכָה בְּפִנִי רַצּוֹ וְלֹא הִמַּתִּין לִטְוִיל רְשׁוֹת מַמַּשֶּׁה שְׁלֹא יִרְאוּ הַרוּאִים וְיִלְמְדוּ לְהַמִּיר אֶת כּוֹמִית: **וִיקָם וִיקָת**. מַכֵּלֵל דַּעַד הַשְׁתַּלָּ לֹא בִידּוֹ הוּם: **הַעֲדָה**. סְנֵהדְרִין שְׁהִיו יוֹשְׁבִים וְדִינָן כְּדִכְמִיב קַח אֶת כָּל רֹאשִׁי וְאִמְרִי בְּפִר' ד' (נִשְׁלִי לה), חֲלָק לִהֵם בְּמִי דִינִין לְדוּסִים דִּינִי נִפְשׁוֹת עַל עוֹן פַּעּוּר: **שֵׁלָךְ שִׁנְנָה**. שֵׁלָךְ הִבְרֹחַל שְׂבָרָאשׁ הַעֵץ שֶׁל רוּמַח: **אֲוִנְקִיל**. מַלְנִצּוֹשׁ:

נִשְׁעַן

כּוֹלָם בְּבִכְיָה וְהֵינּוּ דְכַתִּיב *וְהִמָּה בּוֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְכַתִּיב *וִירָא פִּנְחָם בֶּן אֱלֶעָזָר מַה רָאָה אִמֵּר רַב ^ארָאָה מַעֲשֶׂה וְנֹזֵכֵר הִלְכָּה אִמֵּר לוֹ אִחִי אֲבִי אֲבֹא לֹא כֵךְ לִימֹדַתְנִי בְּרִדְתָךְ מִהֵר סִינִי ^בהַבּוֹעֵל אֶת כּוֹתִית קִנְאִין פּוֹגַעִין בּוֹ אִמֵּר לוֹ ^גקִרְיִינָא דְּאִיגֵרְתָּא אִיהוּ לִיהוִי פְּרוּוֹנְקָא וּשְׁמוּאֵל אִמֵּר רָאָה ^דשְׁאִין ^החֲכָמָה וְאִין תַּבּוּנָה וְאִין עֲצָה נִגְדַּד ה' ^וכָּל מִקּוֹם שִׁישׁ חִילּוֹל הָשֵׁם אִין חוֹלְקִין כְּכּוֹד לִרְבַּ ר' יִצְחָק אִמֵּר ר"א רָאָה שְׁבֹא מִלֹּאךְ וְהַשְׁחִית בַּעַם וִיקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וִיקַח רוּמַח בִּידּוֹ מִיכָן שְׁאִין נִכְנָסִין בְּכָלִי זִיין לְבִית הַמִּדְרָשׁ שֵׁלָךְ שִׁנְנָה וְהַנִּיחָה בְּאֲוִנְקִילָה וְהִיָּה נִשְׁעָן

הגשרפין פרק תשיעי סנהדרין

נִשְׁג'וּ. זִוּגָה אֵם הוּא כֵהָן: **וְאִידֵךְ נִשְׁיִיהוּ לֹא מִפְּקִירִי**. וְלֹא מִחִיִּיבִי מִשּׁוֹם זִוּתָה הַקֶּשֶׁה ה"ר מִשֶּׁה מִפּוֹנְטוּוֹי"א מַהֵא דְאִמֵּר פֶּרֶק הַבָּא עַל יִבְמָתוֹ (יִבְמוֹת סָא. וְסֵס) אִין זִוּתָה אַבְלָה גִּיּוֹרֵת וּמִשּׁוֹחֲרַרַת וְכ"ש כּוֹמִית ^אוִי"ל דְּכִיּוֹן דְּכַתִּיב זִוּתָה לֹא יִקַּח לֹא מִחִיִּיב מִשּׁוֹם זִוּתָה אַבְלָא אֵם כֵּן יֵשׁ בֵּה לִיקוּמוֹין כְּגוֹן גִּיּוֹרֵת דְּתַפְסִי קִידוּשִׁי אַבְל כּוֹמִית לֹא וְעוֹד מִשְׁמַע קִרָא דְאִיירִי בַּהֵיֵא דְשִׁירָא לִישְׂרָאֵל וְאִסִּירָה לִכְהֵן לְאַפְּקִי כּוֹמִית דְּאִסוּרָה לַתְּרוּיִיָּהוּ וּמִיָּהוּ קֶשֶׁה דְּצַפְרֵךְ כָּל הָאֲסוּרִין (תְּמוֹרָה נט: וְסֵס) קֹאֲמַר רַבָּא בַּכֵּהָן הַבָּא עַל כּוֹמִית לוֹקָה עֲלִיָּה מִשּׁוֹם זִוּתָה מְדִלוֹרִייתָא דְּדוּמָק הוּא לְאֲוִקְמִי שְׁמַעְתָּא דְּהִכָּא כֹאצִּי וְעוֹד קֶשֶׁה דְּבַי' עֶשְׂרֵה יוֹחֲסִין (קִדוּשִׁין דף עט.) פְּלִיגִי רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי וְר"ש בְּגִיּוֹרֵת לִכְהֵן וּפִי' לְרַבִּי שְׁמַעוֹן לֹא שְׂרִי אַבְל בְּנִתְגִּירָה פַּחוּתָה מִבֵּת שֵׁטֶס שְׁזוּרָעוֹ בְּתוֹלִיָּה בִישְׂרָאֵל אַבְל כּוֹמִית לֹא וְנִרְחָא לְפִרְשׁ דֶּהךָ שְׁמַעְתָּא בְּנִמְשׁוּמַרְתָּ שֵׁטֶס נִבְעֵלָה וּפִאפִּילוֹ אִינֵה מִשּׁוּמַרְתָּ לֹא לָקִי מְדִלוֹרִייתָא מִסְּפִיקָא אַבְל וְדִלִּי בַּעֲוִלָה לוֹקָה מְדִלוֹרִייתָא כְּרַבָּא בְּתַמּוֹרָה וְהִיאִיל דְּקִדּוּשִׁין אַע"ג דְּמְדִלוֹרִייתָא אִסוּרָה לֹאֻ מִשּׁוֹם זִוּתָה מִיתַסְכָּרָה אַבְל גִּיּוֹרֵת הַכְּמוּב וְכֵן מִשְׁמַע בִּירוּשְׁלַמִי פֶרֶק בְּתַרָל דְּקִדּוּשִׁין דְּא"ר יַעֲקֹב בֵּר אִידִי צָסֵם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי מַעֲשֶׂה בְּמַשְׁפָּחָה בְּדְרוּס שְׁהִיו קוֹרִין עֲלִיָּה עֲרַבּוּר וְשֵׁלֵל רַבִּי אֶת ר' רוּמוּסָם לְבֻדְקָה וְמוֹמָא שְׁנַתְגִּירָה וְזָקַנְתָּה פַּחוּתָה מִבֵּת ג' שִׁנִּים וְיוֹם אֶחָד וְהַכְשִׁירָה רַבִּי לִכְהוֹנֵה רַב הוֹשַׁעִיָא אִמֵּר רַבִּי שְׁמַעוֹן הַכְשִׁירָה א"ר זְעִירָלָה דְּבִבִי הֵכֵל הוּא דְא"ר זְעִירָא צָסֵם רַב אַדָּא בֵּר אַחִוֵּר ר' יוֹדָן מַטּוֹ בֵּה צָסֵם רַב ר' אֲצָהוּ צָסֵם ר' יוֹמָן וְלַד בּוֹגֵרַת כֶּשֶׁר שְׁהִיא בָּלָא תַעֲשֶׂה וְכֹּה מַכַּח עֲשֶׂה וְהוּא אֲשֶׁה בְּצַתּוּלִיָּה יִקַּח וְלֹא בּוֹגֵרַת כָּל לֹא תַעֲשֶׂה הַבָּא מַכַּח עֲשֶׂה עֲשֶׂה וְדִכּוּמִיָּה ר' אֵם בְּתוּלָה מַעֲמִיו וְלֹא גִיּוֹרֵת כִּי לֹא תַעֲשֶׂה הַבָּא מַכֵּלֵל עֲשֶׂה עֲשֶׂה מִשְׁמַע מַהֵתִם בַּהֵדִיא לְיִיכָא מַלְקוֹת וְהוֹזְכְּרוּ חֲכָמִים לְגֹזֵר כְּדִי לְחִיבּוֹ מַלְקוֹת וּמִיָּהוּ סוּגִיָא דִּינָן מִשְׁמַע דְּעוֹבֵדָא דִּירוּשָׁלַי מִשּׁוֹם זִוּתָה מְדִיִּיתִי לֹה בַי' הַבָּא עַל יִבְמָתוֹ ^אוְצִי לִמְפַשֵּׁט מִינֵה דְהִלְכָה כ"ש' וְדַחִי שְׁאִנִי הֵתֵם הוֹאִיל וְאִינְסַב אִינְסַב דֶּהָא רַב וְרַבִּי יוֹחָנָן דְאִמְרִי בּוֹגֵרַת וּמוּכַת עֵץ לֹא יִשָּׂא וְאֵם נָשָׂא נְשׂוֹי וּמַסִּיק בְּשִׁלְמָא הֵתִם סוֹפָה לְהִיּוֹת בַּעֲוִלָה תַחֲמִיו הִכָּא סוֹפָה לְהִיּוֹת זִוּתָה תַחֲמִיו וְי"ל זִוּתָה לֹאֻ דְּוּוֹקָא:

הַיּוֹמָק

פִּנְחָם נִהָרַג עֲלָיו נִהָפֵךְ זְמִיר וְהִרְגוּ לְפִנְחָם אִין נִהָרַג עֲלָיו שְׁהָרִי רוּדִף הוּא ^אוִיאֲמַר מוֹשֶׁה אֵל שׁוּפַטִי יִשְׂרָאֵל וְגו' הִלָךְ שְׁבַטוֹ שֶׁל שְׁמַעוֹן אַצֵּל זְמִיר בֶּן סִלּוּא אִמְרוּ לוֹ הֵן דִּינָן דִּינִי נִפְשׁוֹת וְאַתָּה יוֹשֵׁב וּשְׁוֹתָךְ מַה עֲשֶׂה עִמָּךְ וְקִיבֵץ כ"ד אֱלָף מִישְׂרָאֵל וְהִלָךְ אַצֵּל כּוֹבִי אִמֵּר לֹה הַשְׁמִיעִי לִי אֲמַרְהָ לוֹ בַּת מֹלָךְ אֲנִי וְכֵן צוּה לִי אֲבִי לֹא תַשְׁמִיעִי אֵלָא לְגִדּוּל שְׁבָהָם אִמֵּר לֹה אָף הוּא נִשִּׂיא שְׁבַט הוּא וְלֹא עוֹד אֵלָא שְׁהוּא גִדּוּל מִמֶּנּוּ שְׁהוּא שְׁנִי לְבִטָּן וְהוּא שְׁלִישִׁי לְבִטָּן תַּפְשָׁה בְּבִלוּרִיתָהּ וְהִבִּיאָה אַצֵּל מוֹשֶׁה אִמֵּר לוֹ בֵּן עֲמַרָם זֹו אִסוּרָה אוֹ מוֹתֵרַת וְאֵם תֹּאמַר אִסוּרָה בַּת יִתְרוֹ מִי הַתִּירָה לָךְ נִתְעַלְמָה מִמֶּנּוּ הִלְכָּה גַּעַו

כּוֹלָם בְּבִכְיָה וְהֵינּוּ דְכַתִּיב *וְהִמָּה בּוֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְכַתִּיב *וִירָא פִּנְחָם בֶּן אֱלֶעָזָר מַה רָאָה אִמֵּר רַב ^ארָאָה מַעֲשֶׂה וְנֹזֵכֵר הִלְכָּה אִמֵּר לוֹ אִחִי אֲבִי אֲבֹא לֹא כֵךְ לִימֹדַתְנִי בְּרִדְתָךְ מִהֵר סִינִי ^בהַבּוֹעֵל אֶת כּוֹתִית קִנְאִין פּוֹגַעִין בּוֹ אִמֵּר לוֹ ^גקִרְיִינָא דְּאִיגֵרְתָּא אִיהוּ לִיהוִי פְּרוּוֹנְקָא וּשְׁמוּאֵל אִמֵּר רָאָה ^דשְׁאִין ^החֲכָמָה וְאִין תַּבּוּנָה וְאִין עֲצָה נִגְדַּד ה' ^וכָּל מִקּוֹם שִׁישׁ חִילּוֹל הָשֵׁם אִין חוֹלְקִין כְּכּוֹד לִרְבַּ ר' יִצְחָק אִמֵּר ר"א רָאָה שְׁבֹא מִלֹּאךְ וְהַשְׁחִית בַּעַם וִיקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וִיקַח רוּמַח בִּידּוֹ מִיכָן שְׁאִין נִכְנָסִין בְּכָלִי זִיין לְבִית הַמִּדְרָשׁ שֵׁלָךְ שִׁנְנָה וְהַנִּיחָה בְּאֲוִנְקִילָה וְהִיָּה נִשְׁעָן

פב.

כַּג א מיי פייב מהל' אסורי ביאה הל'ו סמג לאוין קיד טושי"ע אה"ע סימן טו סעיף ב:
כד ב ג מיי שם טור שו"ע שם:
כה ד מיי שם הלכה ב וסמג שם טור שו"ע שם סעיף ב:
כו ה ו מיי שם הלכה ה וסמג שם טור שו"ע מו"מ סימן תסה סעיף ד כהנה:
כז ז מיי פ"ה מהלכות מ"ת הלכה ג סמג עשין ז טור שו"ע יו"ד סימן רמב סעיף יא:

תורה אור השלם

- בגדה יהודה ותועבה נעשיתה בישראל ובירושלם כי חלל יהודה קדש יי אשר אהב ובגל בת אל נקרי:
- מלאכי ב יא 2. אכן בגדה אשה מרעה בן בגדתם כי בית ישראל נאם יי:
- וימיהו כ כ ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא: ויקרא יח כב 4. לא תהדיה קדשה מבנות ישראל ולא יתהה קדש מבני ישראל:
- דברים כג יח 5. יברת יי לאיש אשר יעשנה ער וענה מאהלי יעקב ומגיש מנחה ליי עבאאות: מלאכי ב יב 6. קבורת חמור יקבר קדוה והשלך מנהלאה לשערי ירושלם:
- ירמיהו כב יט 7. ויאמר משה אל שפטי ישראל הרגו איש אנשי הנבמדים לבעל פעור:
- במדבר כה ה 8. והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדנית לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל והקמ בבים פתח אהל מועד:
- במדבר כה ו 9. ויך פיתסם בן אלעזר בן אהרן הדבן ויךם מתוך העדה ויךם רמח בידו: במדבר כה ז 10. אין תקמה ואין תבונה ואין עצה לגגד משלי כא ל יי: